

Michaela Caranová

PREZENTACE
a
práce
s informacemi

METODIKA PRO UČITELE

INFORMACE
PRO ROZVOJ DEMOKRATICKÉ
SPOLEČNOSTI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MICHAELA CARANOVÁ

PREZENTACE a práce s informacemi

METODIKA PRO UČITELE
VÝUKOVÝ BLOK Č. 8

RÉTORICKÁ CVIČENÍ
V PROJEKTU IRDS ČVUT
V PRAZE

INFORMACE
PRO ROZVOJ DEMOKRATICKÉ
SPOLEČNOSTI

2020

Obsah

Úvodem	3
1. Pracovní list - vazby	6
2. Pracovní list – typy práce.....	7
3. Pracovní list – vymezení	7
4. Metodické rady pro práci s pracovním listem /PL/	
Rétorická cvičení	10
5. Nahráli jste si už svůj hlas? Všimli jste si, jak na vás působí?	12
6. Víte co vás motivuje a přináší vám radost – věnujte se tomu!	12
6.1 odpovídejte rychle a výstižně alespoň třemi větami	13
6.2 Pokuste se pomocí 3 sloves vystihnout pracovní náplně prodavačky, letušky, lékaře, učitelky	13
6.3 Uved'te 5 rozdílů mezi kolem a motocyklem	13
6.4 Ke každému slovu vymyslete co nejvíce rýmů.....	14
6.5 Vysvětlete jaké povahové vlastnosti má člověk, který je... ..	14
6.6 Uved'te 5 rozdílů mezi smíchem a pláčem.....	15
6.7 Naučte se bezchybně a co nejrychleji opakovat jazykolam:	15
6.8 Popište svými slovy, jak se projevuje odvaha	15
6.9 Vysvětlete, jak vzniká přátelství	16
6.10 Ze slov poskládejte známá přísloví a vysvětlete svými slovy, co znamenají:	16
Pracovní list Rétorická cvičení	17

Úvodem ...

Tato metodická příručka je určena pro efektivní ověřování výše uvedené Bloku a kvalitní pedagogickou práci s pracovními listy.

Je samozřejmě potřebné vnímat tento segment v celém kontextu ověřování v jeho různých formách – přednášky, exkurze, dílny – práci studentů s PL nelze „vytrhovat“, oddělovat od ostatních pedagogických forem a celkové obsahu tohoto výukového Bloku

Obsah jednotlivých hodin :

- 1 hodina - **Úvodní přednáška** – studenti se seznámí s celým obsahem blok
- 1 hodina - **Sebepoznání - typologie osobnosti**
- V této přednášce studenti získají poznatky, které mohou přispět jako: východisko uvažování o druhých lidech, návod k poznávání lidí, návod k poznávání sebe sama, východisko k ovlivňování lidí, východisko pro práci na sobě (selfmanagement, autoregulace). Do výuky bude zařazena sebediagnostika, která pomůže studentům k poznání a pochopení, jakým způsobem působí oni sami na druhé a jak mohou zlepšit vlastní sebe prezentaci. Vlastní sebereflexí za využití psychologických poznatků studenti budou odhalovat odpovědi na otázky: Kdo jsem? Kam směřuji? Jaké mám předpoklady k dosažení svých cílů?
- 1 hodina - **Motivace – Stanovení cílů**, motivátory, očekávání, klíčové body
- Cílem této přednášky je získání porozumění, co motivuje nás samé a také jiné lidi, jakým způsobem je možné zvyšovat svou schopnost inspirovat či motivovat druhé, jak získat ze sebe i druhých to nejlepší. Součástí výuky budou praktická cvičení, vedoucí k zamyšlení, které faktory ovlivňují naše postoje a tedy výsledky, a jak toto poznání využít.

- 2 hodiny – **Jak zvládat stres** – strategie zacházení se stresem, plánování času
- V této přednášce studenti získají poznatky, jaké jsou příčiny stresu, fyzické a duševní příznaky, jaké jsou rizikové faktory a jak určit svoji míru stresu. Významnou součástí výuky jsou praktická cvičení pro snížení stresu, jak se vyrovnat se změnami, umění se rozhodnout, jak pracovat se svým časovým rozvrhem. Studenti získají i praktický návod, jak relaxovat a pracovat se svou energií.
- 2 hodiny – **Konflikty** – styly jednání, strategie a taktika řešení konfliktů
- Cílem této části výuky je hlubší porozumění tomu, co se děje v mezilidských vztazích, jak se rodí vzájemná důvěra, jak se tvořivě řeší mezilidské konflikty, jak se posiluje přátelství a spolupráce. Studenti nejprve získají vhled do konfliktních situací. Díky porozumění příčinám si mohou lépe osvojit dovednosti, jak konflikty zvládnout, řešit, ovládat i jim předcházet.
- 2 hodiny – **Efektivní komunikace** – Klíčové body komunikace, Naslouchání, efektivně psaný projev, porozumění textu
- Základním cílem v této části je porozumět problematice komunikace, zdokonalení schopnosti a dovedností praktické komunikace. Přestože používáme jako hlavní komunikační médium jazyk, studenti si na praktických příkladech uvědomí význam neverbální komunikace a také to, že základem každé komunikace je vytvoření vztahu. Součástí výuky bude i analýza příčin a problémů nesprávné komunikace. Formou tréninku si studenti osvojí dovednosti, jak správně přijímat a poskytovat kritiku i chválu. Při praktických cvičeních si osvojí základní principy, jak lépe naslouchat a komunikovat.
- 4 hodiny – **Rétorika v praxi**
- V této části výuky studenti získají praktické dovednosti, jak stručně, výstižně a s respektem k zájmům druhého formulovat svoje myšlenky, jak cíleně využívat otázek a dokládat svůj názor, jak propojit asertivitu s taktickým jednáním, jak komunikovat s problematickým partnerem.

- Studenti budou také v malých týmech pracovat na zadaných projektových úkolech a výsledky této týmové práce budou prezentovat před ostatními. Součástí hodnocení bude nejen vypracování prezentace a její přednes, ale také reflexe práce v týmu.
- 2 hodiny – **Etiketa v praxi** – tato část je určena na poučení studentů, že je důležité umět se na společenských akcích jako jsou konference, semináře či jiné společenské události chovat a vědět co se sluší a patří. Jde o upozornění studentů že i tyto vědomosti a znalosti jim mohou pomoci při komunikaci ve společnosti a také jim pomoci se zvládnáním stresu
- 4 hodiny – **Exkurze**
- 3 hodiny – **Jak vytvořit prezentaci** – základy tvorby prezentace v jednotlivých programech – jak postupovat při volbě tématu, správné postupy při výběru grafické podoby, správné umístění obrázků a jejich forma
- 2 hodiny – **příprava vlastní prezentace** – začátek přípravy prezentace a vlastních slaidů, dle zadaného tématu, základní pomoc při tvorbě a práci studentů – praktické ukázky a rady nad konkrétními slaidy
- 3 hodiny – **příprava vlastní prezentace** – příprava prezentace z rétorického hlediska – příklady nad konkrétními prezentacemi a jejich řešení
- 5 hodin – **organizace semináře**, kde budou odpřednášeny jednotlivé prezentace samotnými studenty na zadaná témata

1. Pracovní list - vazby

Pro správné pochopení práce s pracovním listem (pracovními listy jako takovými), si pedagog musí ujasnit ke které části ověřování daného Bloku bude využit primárně a kde sekundárně, podpůrně. Klíčové rozhodnutí je pak kdy bude pracovní list studentům zadán (samozřejmě je možné také některou část PL „vyjmout“ a zadat ji samostatně v příslušné vyučovací hodině, exkurzi atp.).

Pracovní list č.	Primárně v hod.	Sekundárně v hod
Etiketa	14,15	25;26;27
Mluvený projev	10;11;12;13	25;26;27
Rétorika	10;11;12;13	2;3;4;5;6;7;25;26;27

Vazby na ostatní pedagogické materiály:

- Pracovní list **Etiketa** je možné využít spolu s manuálem v případě kapitol rétorika a příprava projevu
- Pracovní list **Mluvený projev** je možné využít spolu s manuálem v případě kapitol Mluvený projev a rétorika
- Pracovní list **Rétorika** je možné využít spolu s manuálem v případě kapitol Rétorika či Mluvený projev

Stejným způsobem je možné využít pracovní sešity, které jsou doplňkovým materiálem manuálu i pracovního listu:

- Pracovní sešit **O divadelním umění** je možné využít spolu s pracovním listem Rétorika, Etiketa i Mluvený projev a s manuálem ve stejných tématech.
- Pracovní sešit **Základy techniky mluveného projevu** je možné využít spolu s pracovním listem Mluvený projev a se stejnými tématy v manuálu.

Veškeré materiály je samozřejmě možné použít během exkurze, v případě že si pedagog připraví pro studenty úkoly v souvislosti s exkurzí.

Jedná se samozřejmě o stručný popis, nástin možnosti využití tohoto Pracovního listu a mělo by to vést jako metodický návod jak pracovat s dalšími pracovními listy v tomto /ale i dalších/ Blocích.

2. Pracovní list – typy práce

Pedagog rozdává každému studentovi pracovní list, ve kterém bez předchozího komentáře, student samostatně odpovídá na úkoly 1 – 8.

Pedagogickým cílem této formy je ověřit, jak si student osvojil teoretické poznatky prezentované přednáškou experta, pedagogy.

Alternativa: udělat body 1-5 – pak komentář pedagoga a pokračování bodům č. 6-8.

Na zpracování části A je určeno časové období 15 minut, na vložení přednášku pak 7 minut a dalších 10 minut na vypracování úloh 6-8.

Dvojice, trojice studentů

Práci s PL je možná určit i jako „týmovou“, kdy s jedním pracovním listem pracuje dvojic či trojice studentům. Rozdělit úlohy v týmu může pedagog sám nebo to ponechat na studentech samých. Studentům blíže neurčujeme, kterou část by měli využít /pedagog ví, že pr. list navazuje na část ...xyz /

Je samozřejmě možné práci s pracovními listy obohatit o „tvůrčí aktivity“ samotných studentů – je možné je nechat samostatně zpracovat 1 či dvě otázky, body, které v konkrétním pracovním listu nejsou

3. Pracovní list – vymezení

Pracovní list je didaktická pomůcka, která má své specifické poslání a nemůže nahrazovat další pedagogické materiály – ani ty projektové ani jiné. Tudíž na ní musíme nahlížet ne jako na pracovní sešit či dokonce na učebnice, musíme na ni klást jiné pedagogické a didaktické nároky.

Pracovní sešit slouží k rozvíjení poznání daného tématu k utřídění získaných informací v interaktivní formě studentského zapojení. Jeho specifická výchovná funkce spočívá ve fixaci dané látky díky vhodné zvoleným způsobům prezentace v návaznosti na danou cílovou skupinu.

Předpokládáme, že práce s PL prohlubuje motivaci k dalšímu poznávání určeného tématu, ev. probuzení zájme o další, navazující okruhy.

RIZIKA při používání PL

- Špatně zvolené téma, které nelze na tak malé ploše /4 stránky A4 je standardní rozsah/ odpovídajícím způsobem obsahově ani graficky uchopit
- Zvláště v tomto druhu materiálu je potřebné obsah zpracovat ve vazbě na cílovou skupinu
- Nadužívání pracovních listů v pedagogickém procesu
- PL nesmí být náhradkou za jiné materiály – je to didaktický, podpůrný materiál

Pracovní list může být v zásadě ve dvojm typy provedení a to jako:
Samoobslužný – není potřebné zapojení pedagoga
S účastní pedagoga

PL z bodu a. vyžaduje velmi vysoké nároky na přípravu obsahu, metodický přístup a odpovídající grafické zpracování. Má ve vhodné formě obsahovat správné odpovědi (buď přímo v PL či doplňkovém materiálu).

PL z bodu b. musí vhodně doplňovat zapojení pedagoga – doplňující, návodné otázky, rozšiřující okruhy „minivýkladu“ atd. Tento pracovní list může obsahovat další „externí“ obrázky většího formátu obsahující větší detailu, širší vazby atp. pro dokreslení tématu.

Pokud se Pracovní list používá v ověřování daného Bloku ve vazbě na exkurzi je možné jej použít – modifikovat jako PL **před návštěvou** exkurzního místa - /slouží jako příprava na prezentované téma i jako motivace k exkurzi/, může **být přímo součástí exkurze** jako didaktická pomůcka in situ anebo je možné Pracovní list koncipovat jako materiál **ex post, po skutečně prohlídce** /rozšiřující vědomosti, navázání na další přednášky, podklady – přechod k dílně/. Každá z variant PL má své přednosti, zajímavé využití a tudíž i svá specifika a není možné tedy k PL přistupovat jako k univerzálnímu nosiči, která je indiferentní od povahy svého užití.

Jak postupovat při přípravě pracovního listu

Z výše uvedeného je patrné, že klíčové jsou dvě oblasti – výběr tématu pro PL a způsob využití PL v procesu ověřování. Musíme si dopředu odpovědět na klíčové otázky didaktického cíle PL CO? KDE? KOMU? A poté Jak? A Proč? – to nám zcela jistě spoluurčí definování vzdělávacích cílů a časový program přípravy dobrého PL.

Obsah a struktura PL je spoluurčena typem PL – je ve vazbě na exkurzi a také jeho podoby /zapojení pedagoga ano či ne/. Vše výše uvedené se pak přetaví do jeho grafické podoby.

Chyby, kterých je potřebné se vyvarovat

- Příliš dlouhé a nestrukturované texty
- Velké množství témat – nezacílení k jednomu tématu
- Nadměrné používání obrázků
- Nadužívání odborné terminologie či nesrozumitelnost obsahu pro danou cílovou skupinu
- Nejasné pokyny k užívání, špatně pokládané otázky
- Monotematicky zvolené aktivity, typy úkolů
- Didakticky neodpovídající úkoly – je potřebné se vyvarovat obou extrémů příliš jednoduché aktivity nebo naopak neúměrně složité úkoly
- Nevhodně zvolený formát a druh nosiče pracovního listu s ohledem na jeho typ (malé písmo špatně čitelné v nedobrych světelných podmínkách, měkký papír na vypisování úkolů, malý prostor na odpovědi atp./

Závěrem je potřebné říci, že je optimální provést testovací sadu PL, a po jeho „běžném užívání“ také nezapomenout na jeho pravidelnou evaluaci!

4. Metodické rady pro práci s pracovním listem /PL/ Rétorická cvičení

Na základě obecných metodických pokynů v přechozí části se nyní můžeme soustředit na práci s tímto konkrétním pracovním listem. S Tímto pracovním listem je možné pracovat v zásadě několika způsoby, ev. s jejich různými modifikacemi

- Studenti dostanou pouze otázky a vypracují TY na, které se dá písemně odpovědět
- Studenti z PL vyberou ty otázky, které jsou akční, vyžadují „herecký projev a mají 30 minut si tyto aktivity „nacvičit,“
- Je možné vytvořit dvojice, kde první z dvojice čte otázky a úkoly např. u úkolů č. 3, 7.1, 7.5, 7.10 a druhý student odpovídá. U vybraných otázek si pak mohou studenti vyměnit role - tázající se a odpovídající - a to buď v polovině odpovědí, nebo naopak v polovině Pracovního listu.

1. Otázka Jak se k vám budou chovat lidé, na které se usmíváte?

Je vhodné, aby učitel při realizaci tohoto úkolu využíval videokameru. Pokud natočíte studenty „při akci“ je možné video promítnout a bezprostředně jej prezentovat na obrazovce s příslušným komentářem.

Základní úkoly z PL je možné různě modifikovat, rozšiřovat o znázornění dalších pocitů /strach, úlek/ Tyto dramatické formy by měly studentkám/studentům usnadnit jejich práci s emocemi. Jejich nonverbální komunikaci.

POZOR: Při této aktivitě je potřebné využít Vašich znalostí konkrétní osoby – studentky a její reakce na danou situaci. Musíte vědět do jaké hloubky „rozboru“ můžete zajít, kdo co psychicky unese.

2. Otázka Získá více přátel člověk, který se snaží, aby se o něho druzí zajímali, nebo člověk, který se zajímá o druhé?

Při vyhodnocování odpovědí je vhodné je zasadit do širšího kontextu sociologie a vztahů mezi lidmi. Argumentujte prosím událostmi z konkrétního studentského kolektivu,

V kolektivu, který je dlouhodobě spolu je možné zkusit i různé formy dramatického umění.

Jako zajímavá varianta „méně osobní v daném kolektivu“ se jeví možnost, aby frekventanti přednášeli konkrétní příklady z jiného kolektivu – např. sportovní oddíl, skautská družina, kolektiv mladých hasičů nebo dechový soubor či dechový soubor nebo smyčcový kvartet, literární kroužek atp. V různých „mimoškolních“, aktivitách je pak možné tako prezentovat různé druhy interakce, která probíhá verbálně, ale i nonverbálně a častokrát je velmi poplatná i osobnostnímu zaměření jednotlivců provozujících tyto, specifické aktivity.

POZOR Zejména při této aktivitě je potřebné udržet základní děj a řešení konkrétní situací. Tato cvičení jsou, “náchylná,, k tzv. odbíhání od tématu, „nedotažení“ dané situace až k vysvětlujícímu konci atp.

3. otázka Jaké argumenty uvádět jako první, když chcete někoho přesvědčit?

Je vhodné odpovědi na tuto otázku ve dvojici, nebo při vyhodnocování v kolektivu podrobit kritickému posuzování. Druhý se snaží v roli *advocatus diaboli* říkat důvody, proč není vhodné daný argument použít, kde u něj může vzniknout rozpor, kde jeho sporný úhel pohledu.

POZOR: Není vhodné, aby při cvičení ve dvojicích vznikaly výrazně kolizní situace, hádky. Modifikací tohoto cvičení je utvořit trojice – kde dva cvičí a třetí student plní roli „zklidňovatel“ arbitra.

4. otázka Proč bychom se měli vždy snažit získat oponentovy sympatie?

Je vhodné při vyhodnocování osvětlit studentkám/studentům roli emoci ve vztazích mezi lidmi a to zejména při dialogu či rozhovoru. Je možné využít i záznam z vybraných televizních debat kde je patrné kdy moderátor, moderátorka dané osobě, tzv. „fandí“ a debaty kde je přímo „cítit nepřátelství“ mezi moderátorem a respondentem. Na těchto příkladech je možné osvětlit vztah obsahu a formy. Pokud je diskuze účastno více respondentů je velmi efektivní rozebrat i „role“, které si jednotlivý účast-

níci debaty „přisvojí“. Závěrem takového typu cvičení pak požádejte studenty, aby se pokusili vyhodnotit níže uvedené roviny diskuze.

- Jak daný účastník na diváky působil
- Zda je divák ochoten přijmout jeho argumenty
- Zda fakta, která uváděl, jsou relevantní
- Kdo a proč debatu tzv. „vyhrál“?

POZOR: Při výběru debat a hlavně pak následné diskuze se studenty se musí pedagog v maximální možné míře „oprosti“ od svého pohledu na věc. Ideální je pokud máme v kolektivu vyspělou studentku, studenta, která roli „moderátora“ tohoto cvičení zvládne se s ním dopředu na této roli domluvit. Pro studenty bude tato forma uchopitelnější a pedagog tak zůstane v roli „nestranného soudce č. 2“

5. Nahráli jste si už svůj hlas? Všimli jste si, jak na vás působí?

Zde je nepřeborné množství cvičen z řady učebnic, specializovaných knih, kurzů atp.. Zde je uvádět by bylo „nošením dřeva do lesa“ každý schopný pedagog je zcela jistě zná a je schopen si vybrat ty, která jsou odpovídající daném kolektivu, účastníkům ověřování tohoto Bloku.

POZOR: Obdobně jako u otázky č. 1 je potřebné vycházet ze znalosti konkrétní osoby, její reakce na „rozebírání“ chyb před ostatními.

Cílem je studentky a studenty „posouvat“ dále a ne je dehonestovat před kolektivem.

6. Víte co vás motivuje a přináší vám radost – věnujte se tomu!

Toto cvičení je možné též realizovat i s Flichcharterem na který budete při vyhodnocování zaznamenávat nejzajímavějších a nejtypičtější reakce, odpovědi.

Poté je vhodné studentům osvětlit Parretovo pravidlo 80 :20 a na výše uvedených příkladech jim osvětlit, že opravdu je potřebné.

- Rozvíjet ve studiu, zejména pak pracovních aktivitách, ale i osobním životě to pro co mají vlohy, předpoklady, co je baví
- a snažit se minimalizovat negativní dopady toho co je nebaví, neumí, prostě není to tzv. „jejich šálek čaje“ ale dělat to musí.

Ty je možné poté zobecnit a studentům vysvětlit, že je důležité si v daném prostoru a času umět vybrat priority.

POZOR: Ideální je v tomto cvičení student přesvědčit, že život není jen o tom dělat jen to, co je baví, ale i to co je potřebné – ať již z pohledu plnění studijních povinností, rodiny, školy či jiného kolektivu /zde je vhodné navázat na kolektivy z otázky č. 2 – zejména didakticky názorné jsou role ve sportovních kolektivech/.

6.1 odpověďte rychle a výstižně alespoň třemi větami

Toto cvičení je vhodné pro již zmiňované dvojice studentů. Jeden student se ptá a zároveň zaznamenává odpovědi, druhý odpovídá. Modifikací tohoto úkolu je, u studentů, kteří jsou schopni takto cvičení zvládat, požádat toho co klade otázky, aby se u odpovědi pokusil zachytit i nonverbální komunikaci toho druhého /jak sedí, jak se při jednotlivých odpovědích tváří atp./ . Samozřejmě je vhodné se následně pokusit ze všech odpovědí vygenerovat obecně platné principy. Optimální je statisticky vyhodnotit, na který odpovědi je všeobecná shoda a také kde jsou naopak extrémní body.

6.2 Pokuste se pomocí 3 sloves vystihnout pracovní náplně prodavačky, letušky, lékaře, učitelky

Je možné toto cvičení aplikovat i v rovině, že pak studenti po určení sloves volí přídavná jména, podstatná jména /krásně se tímto způsobem provazují různé předměty/. Zajímavým postupem je pak rozšířit tento úkol tak, že si student musí zvolit jednu, dvě další profese /samozřejmě toto „rozšíření“ je možné zadat před volbou další druhů nebo až poté, co již proběhla realizace základního i rozšířeného úkolu/ Pedagog by se pak měl pokusit definovat, proč byly vybrány ty které další profese.

POZOR: Je nutné se na realizaci tohoto úkolu dobře připravit, promyslet postup odpovídající vyspělosti lidské i odborné dané skupiny. Čím více bude doplňujících úkolů, modifikací atd. tím větší budou nároky na didaktické a verbální schopnost cvičícího pedagoga.

6.3 Uvedte 5 rozdílů mezi kolem a motocyklem

Je vhodné v plnění tohoto úkolu pokračovat i úkolem typu Naopak řekněte, napište 3 společné znaky obou strojů. Vhodné je i ve vaz-

bě na technické předměty a historie pokládat i otázky Kdo vynalezl? Jak ve střední Evropě? Současné materiály při výrobě těchto strojů? Znáte nejzajímavější, tradiční, nejtěžší cyklistické soutěže a také mortkářské.

Samozřejmě je možné doplnit tento úkol i o výtvarnou oblast či o příběhy z rodin studentů....

POZOR: Výběr výše uvedených rozšiřujících možnosti musí odpovídat schopnostem cílové skupiny, aby nebyl demotivující.

6.4 Ke každému slovu vymyslete co nejvíce rýmů

Je vhodné tento úkol modifikovat výběrem slov, ev. Zadat u vyspělejších studentů i jiný literární útvar např. Epigram, esej, reportáž. Obdobně jako u předchozích úkolů je možné také i zde využít ke ztvárnění vybraného rýmu, epigramu i nějakou výtvarnou techniku – např. Koláž.

POZOR: Opravdu u všech „dovednostních“ úkolů je třeba neztratit ze zřetele cílovost aktivity. Rozšiřující možnosti mají dané cvičení obohatit, motivovat k dalšímu prohlubování a ne méně nadané studenty vést k nechuti se takovýchto „hrátek“ účastnit.

6.5 Vysvětlete jaké povahové vlastnosti má člověk, který je...

Je vhodné tento úkol využít i k dalším aktivitám – např. místo písemné realizace úkolu je možné, aby studentka danou vlastnost popsala, nebo aby danou vlastnost student pantomimicky znázornil. Modifikací úkolu ve dvojici je „hádání“ vlastnosti, kdy první student vlastnost opisuje, avšak bez použití daného slova, nebo jeho užití v základu slova a druhý vlastnost hádá. Student také může dostat za úkol k těmto vlastnostem místo popisu přiřadit zvíře a poté ostatní říkají, proč si myslí, že dané zvíře je dobře / špatně vybráno.

POZOR: Nedoporučuji cvičení typu – Který učitel je podle Vás urážlivý, zdrženlivý nebo o kterém spolužákovi se dá říci, že je altruistický a proč?, neboť

6.6 Uved'te 5 rozdílů mezi smíchem a pláčem

Je vhodné tento úkol nechat studenty/ky realizovat opravdu podle jejich zaměření – někdo se věnuje vnějším, fyzickým projevům, jiný emocím a vnitřním prožitkům, někdo naopak možná využije k popisu nějaké situace. Každou rovinu pohledu je potřebné ocenit.

POZOR: Je opravdu potřebné nechat napsat, vysvětlit 5 rozdílů, protože uvedení nižšího počtu vede k nepřiměřenému zjednodušení situace. Je nutné, aby se i nad tímto úkolů frekventanti zamysleli!

6.7 Naučte se bezchybně a co nejrychleji opakovat jazykolam:

Je vhodné, aby opravdu důsledně se tyto dva studenti naučili bezchybně, není přípustné, aby se jim část dobře nevysloveného dopouštěla. Cvičení je o důslednosti a podle hesla Těžko na cvičišti, lehký na bojišti má studenty vést k pečlivému a důslednému plnění úkolů. Teprve po perfektním zvládnutí úkolů je možné přistoupit k soutěživému typu akce např., kdo nejrychleji řekne daný jazykolam 5x za sebou, Kdo řekne v „rozumném“ tempu jazykolam v nejvíce opakováních atp.

Rozšiřujícím úkolem je vyhledání dalších jazykolamů Typu: Rozprostavlasatila-li se dcera krále Nabuchodonosonara či.... Tři sta třicet tři stříbrných stříkaček stříkalo přes tři sta třicet tři stříbrných střech atp.

POZOR: S výjimkou studentů s nějakou vadou řeči či nedostatečností, je potřebné „donutit“, každého k perfektní realizaci

6.8 Popište svými slovy, jak se projevuje odvaha

Je vhodné na plnění tohoto úkolu nechat dostatečný časový prostor. Samozřejmě je potřebné vyzdvihnout ty studentky, které budou prezentovat „méně typické“ odvážné činy. Je možné, aby si pedagog připravil sám některé situace, které můžeme považovat za „odvážné“, ale při tom jde spíše o hazardní „frajerské“ chování.

POZOR: Příklady a komentáře volíme citlivě s ohledem na věk studentů, můžeme věnovat pozornost i regionálním zvláštnostem.

6.9 Vysvětlete, jak vzniká přátelství

Je vhodné při objasňování tohoto úkolů napomoci studentům příklady z praktického soužití v kolektivech školních i mimoškolních. Přínosné je jim na vhodných příkladech také ukázat na přátelství ne jen mezi vrstevníky, ale i jinými osobami věkově rozdílnými nebo na přátelství člověka a zvířete atp.

POZOR: Doporučuji tento úkol konzultovat s vyučujícím na příslušné odborné předměty psychologie, sociologie, základy společenských věd a samozřejmě i třídním učitelem. Necitlivé „řešení“ tohoto úkolu může přinést více škody než užitku.

6.10 Ze slov poskládejte známá přísloví a vysvětlete svými slovy, co znamenají:

Je vhodné vedle základního splnění tohoto úkolu nechat student, aby si třeba ve dvojici sami dávali jiná přísloví. U jedinců, kteří jsou jazykově a literárně zdatní je možné zadat i úkol typu: Vymyslete jinou, ale logickou verzi některé přísloví. Jde o zvláštní přísloví typu: Kdo jiném jámu kopá..... ten se zpotí nebo Kdo se směje naposledy.... ten nebrečí, atp.

POZOR: Je potřebné na výše uvedená, rozšiřující cvičení vybrat odpovídající jedince. Pokud jich ve skupině není „dostatečný“ počet, raději zadáme tento rozšiřující úkol jako domácí a studenty, kteří jej dobře splní, zvláště oceníme.

Chcete více rozumět druhým lidem – uvědomte si jejich vlastnosti

Je vhodné při přípravě na tento úkolů využít nepřeberné množství relevantní literatury a elektronických zdrojů. Po splnění tohoto písemného úkolu je vhodné i nějaké dovednostní cvičení – např. A teď my Klára řekne, ke kterému zvířeti by se přirovnala a proč atp.

POZOR: Tento úkoly doporučuji, pokud je to jen trochu možné konzultovat opět s pedagogem na odborné předměty tohoto zaměření.

PREZENTACE A PRÁCE S INFORMACEMI RÉTORICKÁ CVIČENÍ

→ **Jak se k vám budou chovat lidé, na které se usmíváte?**

Lidé jsou jako zrcadlo. Mračte se na ně a budou se na vás také mračit.

Usmívejte se a úsměv s dobrou náladou vám okamžitě vrátí. Vyzkoušejte si to.

→ **Získá více přátel člověk, který se snaží, aby se o něho druzí zajímali, nebo člověk, který se zajímá o druhé?**

Za dva měsíce, kdy s budete upřímně zajímat o druhé, získáte více přátel, než když jste se dva roky snažili, aby se druzí zajímali o vás.

→ **Jaké argumenty uvádět jako první, když chcete někoho přesvědčit?**

Argumenty, o kterých předpokládáte, že s nimi budou druzí souhlasit, uvádějte jako první.

Nad spornými body se budou druzí spíše ochotni zamyslet.

→ **Proč bychom se měli vždy snažit získat oponentovy sympatie?**

Vždy je mnohem snazší přesvědčit člověka, který k vám cítí sympatie, než člověka,

kteřý vás v oblibě nemá. Proto je důležité soustředit se i na to, nejen na logické argumenty.

→ **Nahráli jste si už svůj hlas? Všimli jste si, jak na vás působí?**

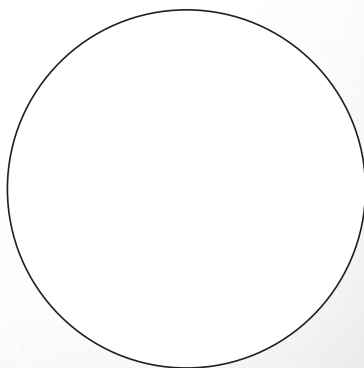
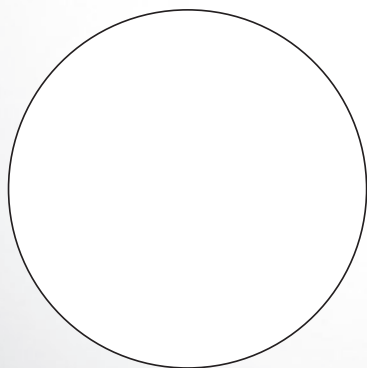
Nahrajte si svůj hlas pomocí mobilního telefonu, možná budete překvapeni.

Všímejte si, zda je vám rozumět každá hláska.

Víte, co vás motivuje a přináší vám radost – věnujte se tomu!

Namalujte si svůj koláč radosti a rozdělte ho na výseče podle oblastí, které vám přináší v životě radost např. koníčky, kamarádi.

Namalujte druhý koláč a rozdělte ho též na výseče podle toho, čemu se v životě věnujete a kolik času tím trávíte.

Oba koláče porovnejte – co z toho vyplývá?

CHCETE MLUVIT JAKO MODERÁTOR – TRÉNUJTE!

1. Odpovídejte rychle a výstižně alespoň třemi větami:

Jaký dárek vám udělal největší radost? Máte rádi zeleninu? Existují mimozemšťané? Jsou vaši rodiče přísní? Co jste dělali o víkendu? Co vás dokáže rozesmát? Hrajete počítačové hry? Báli jste se někdy?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Pokuste se pomocí 3 sloves vystihnout pracovní náplň prodavačky, letušky, lékaře, učitelky

.....

.....

.....

.....

.....

3. Uveďte 5 rozdílů mezi kolem a motocyklem.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Ke každému slovu vymyslete co nejvíce rýmů:

KYTIČKA

KROUŽEK

MRAK

5. Vysvětlete, jaké povahové vlastnosti má člověk, který je:

- altruistický
-
-
- výbojný
-
-
- nepřizpůsobivý
-
-
- zdrženlivý
-
-
- odmítavý
-
-
- urážlivý
-
-

6. Uvedte 5 rozdílů mezi smíchem a pláčem

-
-
-
-
-

7. Naučte se bezchybně a co nejrychleji opakovat jazykolam:

Rolí lorda Rolfa hrál Vladimír Leraus
Na klavír hrála Klára Králová

8. Popište svými slovy, jak se projevuje odvaha.

-
-
-
-

9. Vysvětlete, jak vzniká přátelství

-
-
-
-

10. Ze slov poskládejte známá přísloví a vysvětlete svými slovy, co znamenají:

Nepadá jablko od stromu daleko

Ten kdo dřív mele přijde dřív
Ženskou nemůže nastrčí kam tam čert

-
-
-
-

CHCETE VÍCE ROZUMĚT DRUHÝM LIDEM – UVĚDOMTE SI JEJICH VLASTNOSTI!

Cholerik:

Kladné vlastnosti:.....

.....

.....

Záporné vlastnosti:

.....

.....

Sangvinik:

Kladné vlastnosti:.....

.....

.....

Záporné vlastnosti:

.....

.....

Flegmatik:

Kladné vlastnosti:.....

.....

.....

Záporné vlastnosti:

.....

.....

Melancholik:

Kladné vlastnosti:.....

.....

.....

Záporné vlastnosti:

.....

.....

I | R
D | S
INFORMACE
PRO ROZVOJ DEMOKRATICKE
SPOLEČNOSTI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

„Informace pro rozvoj demokratické společnosti“,

reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181.

Metodika pro učitele je nedílnou součástí nového vzdělávacího programu **Prezentace a práce s informacemi** který je vytvořen v rámci projektu financovaného z OP VVV:

„Informace pro rozvoj demokratické společnosti“,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181.

Autor: Michaela Caranová

- Projekt si uvědomuje, že právě informace jsou základem pro kvalitně fungující demokratickou společnost a je realizován v souladu s Koncepcí podpory mládeže na období 2014 – 2020, ve které
- je kladen velký důraz na schopnost a zodpovědnost mladého člověka v A v rozhodovacích procesech s vědomím dopadu svého rozhodnutí na sebe a na druhé,
 - se jedná o zapojení do procesů spolurozhodování a spoluúčasti,
 - jsou podporovány rozvoje kompetencí dětí a mládeže pro bezpečné a tvořivé užívání médií.

I | R
D | S

INFORMACE
V DEMOKRATICKÉ
SPOLEČNOSTI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

